

**APIBENDRINTA
INFORMACIJA APIE
PROCEDŪRAS IR
LEIDIMUS, REIKALINGUS
ATSINAUJINANČIUS
IŠTEKLIUS NAUDOJANČIŲ
ELEKTRINIŲ IR (AR)
ĮRENGINIŲ STATYBAI,
ĮRENGIMUI,
MODERNIZAVIMUI**

2025 m. gruodis

VšĮ Lietuvos energetikos agentūra, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nuostatomis, vykdo konsultavimo elektros energetikos sektoriuje klausimais veiklą. Remdamasi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą elektros energetikos sektoriuje, nuostatomis, valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių interneto svetainėse skelbiama informacija, parengė ir suinteresuotiems asmenims skelbia atnaujintą apibendrintą informaciją apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, savivaldybės ir elektros tinklų operatoriai taip pat yra įpareigoti užtikrinti aktualios informacijos apie minėtas procedūras ir leidimus skelbimą savo interneto svetainėse.

TURINYS

ĮŽANGA.....	1
SUTRUMPINIMAI.....	3
BENDRIEJI REIKALAVIMAI	4
STATYBOS LEIDIMAI	6
Savivaldybių išduodami statybą leidžiantys dokumentai	7
ELEKTRINĖS PRIJUNGIMAS PRIE ELEKTROS PERDAVIMO ARBA SKIRSTYMO TINKLO	7
Išankstinių prijungimo sąlygų gavimas ir tinklo pralaidumų rezervavimas.....	8
Tinklo pralaidumų rezervavimas	9
Prijungimo sąlygų gavimas	9
Elektrinės ir jos prijungimo techninio darbo projekto rengimas	10
Prijungimo paslaugos sutarties sudarymas	10
LEIDIM AIS REGULIUOJAMOS VEIKLOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORI UJE IR LEIDIMŲ IŠDAVIMAS	11
Leidimais reguliuojama veikla elektros energetikos sektoriuje, leidimais reguliuojamos veiklos sąlygos ir bendrieji principai	11
Bendrieji veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo ir keitimo principai	15
PRAŠYMO IŠDUOTI LEIDIMĄ PATEIKIMAS	16
Leidimu reguliuojamos veiklos sąlygos	22
Dokumentų ir kitos informacijos teikimas.....	23
SVARBESNI TEISĖS AKTAI.....	23

SUTRUMPINIMAI

AIE	Atsinaujinančių išteklių energija
IPS	Išankstinės prijungimo sąlygos
IS „Infostatyba“	Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“
Ketinių protokolai	Elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinių protokolai
Leidimas plėtrai ir eksploatacijai	Leidimas naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai
Taisyklės	<u>Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės</u> , patvirtintos Tarybos 2025 m. rugpjūčio 5 d. nutarimu Nr. O3E-1156 „Dėl Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklių patvirtinimo“.
Taryba	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba
VTPSI	Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

Atsinaujinančių išteklių energiją (toliau – AIE) naudojančių energijos įrenginių ir statinių projektai rengiami ir statybos ir (ar) įrengimo darbai vykdomi laikantis:

- Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo,
- Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo,
- Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo,
- Lietuvos Respublikos statybos įstatymo,
- Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo,
- ir kitų teisės aktų nustatytos tvarkos ir reikalavimų.

Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose atitinkama statyba negalima), **gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo bei netaikant apribojimų dirvožemio apsaugai žemės ūkio paskirties žemės sklypuose¹**, galima statyti šiuos energetikos objektus, įskaitant infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą (transformatorių pastotes, skirstyklas):

- saulės šviesos energijos elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose, ūkinei veiklai naudotose ir nebenaudojamose teritorijose^{2,3} (pvz., rekultivuoti sąvartynai, užterštos teritorijos);
- vėjo elektrines;
- ne didesnės 1 MW įrengtosios galios biudujų elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;
- hibridines elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;
- kitos paskirties inžinerinius statinius, kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose.

Statant hidroelektrines:

- pirmenybė teikiama nepatvankinio tipo hidroelektrinių statybai;
- jeigu hidroelektrinės tvenkinys užlieja teritoriją, mokama kompensacija arba žemė išperkama;
- hidroelektrinėse turi būti įrengiami žuvitakiai ir sudaroma galimybė periodiškai pašalinti susikaupusius nešmenis;
- kiti statomų hidroelektrinių aplinkosauginiai reikalavimai nustatomi teisės aktų nustatyta tvarka.

Mažesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms, kurių aukštis ne didesnis kaip 25 m, mažesnėms kaip 100 kW įrengtosios galios saulės šviesos energijos elektrinėms (toliau – mažos galios (iki 100 kW) saulės elektrinės taikomi supaprastinti reikalavimai:

- netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai;
- statant mažos galios (iki 100 kW) saulės elektrines nereikalaujama planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimo procedūrų (išskyrus

¹ Specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos [Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo](#) 110 straipsnyje.

² [Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 5 dalis](#).

³ [Aplinkosauginiai reikalavimai planuojant, statant ir eksploatuojant saulės šviesos energijos elektrines](#), patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. D1-358 „Dėl Aplinkosauginių reikalavimų planuojant, statant ir eksploatuojant saulės šviesos energijos elektrines patvirtinimo“.

atvejus, kai veikla gali turėti reikšmingą poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms⁴);

- ne visais atvejais privalomas statybą leidžiantis dokumentas (žr. skyrių „STATYBOS LEIDIMAI“);

- vėjo elektrinėms, kurių galingumas ≤ 30 kW netaikomi⁵:

- žemės paskirties atitikties reikalavimai;

- planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, jeigu planuojama statyti mažiau nei 7 elektrines sausumoje, kurių aukštis ne didesnis kaip 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį) ir atstumas tarp jų yra 5 km ar didesnis⁶;

- planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros, jeigu planuojama statyti mažiau nei 3 vėjo elektrines, kurių aukštis ne didesnis kaip 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį) ir bendra įrengtoji galia mažesnė nei 150 kW (išskyrus Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo 3.10 papunktyje nurodytą veiklą)⁷, taip pat jeigu vėjo elektrinę planuojama statyti ne arčiau kaip 1 km atstumu nuo saugomos teritorijos ar nekilnojamosios kultūros vertybės, kuriai vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, yra nustatytas ir Kultūros vertybių registro informacinėje sistemoje registruotas kraštovaizdžio vertingųjų savybių pobūdis, išskyrus atvejus, kai įrengiama ne daugiau kaip viena ir ne aukštesnė kaip 25 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) vėjo elektrinė sodyboje ar prie ūkinių pastatų;

- vėjo elektrinės žemės sklype turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas iki sklypo ribos būtų didesnis už įrenginio ilgį, plotį arba aukštį, pasirenkant didžiausią iš šių trijų matmenų. Jiems nereikalingas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, jeigu tai neprieštarauja teisės aktų reikalavimams. Gretimuose žemės sklypuose vėjo elektrinės skleidžiama fizikinė tarša turi atitikti teisės aktuose nustatytus ribinius dydžius.

Didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies iki [Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo](#) 49 str. 10 dalyje nurodytų pastatų, rekreacinių teritorijų būtų ne mažesnis, negu vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4. Jeigu pastatų savininkai neprieštarauja, didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės gali būti statomos mažesniu atstumu.

Poveikis kraštovaizdžiui laikomas nereikšmingu, jeigu aukštesnės kaip 30 metrų vėjo elektrinės nestatomos vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose ar arti jų.

Vėjo elektrinių statybos vietos teritorijose, kuriose būtina atsižvelgti į nacionalinio saugumo klausimus, derinamos su Lietuvos kariuomenės vadu ir kitomis institucijomis.

⁴ [Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas](#), 3 straipsnio 1 dalies 3 punktas.

⁵ [Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo](#) 49 straipsnio 9 punktas.

⁶ [Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo](#) 1 priedo 3.10.2 papunktis.

⁷ [Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo](#) 2 priedo 3.8 papunktis.

STATYBOS LEIDIMAI

Planuojantiems pradėti AIE naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybą ar jau pastatyto statinio užbaigimo įforminimą, patartina naudoti Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“), kuri pasiekama per [Teritorijų planavimo ir statybų vartus](#). IS „Infostatyba“ „vieno langelio“ principu vartotojams teikiamos elektroninės paslaugos. Fiziniai ir juridiniai asmenys dažnai naudojasi sudaryta galimybe, prisijungus prie IS „Infostatyba“ nuotoliniu būdu pateikti prašymus dėl su statyba susijusių dokumentų išdavimo bei stebėti jų nagrinėjimo eigą.

Atvejais, kada privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą statinio statybai, nurodyti [Lietuvos Respublikos statybos įstatyme](#) ir detalizuoti statybos techniniame reglamente [STR 1.05.01:2017](#) „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“.

Statybą leidžiančių dokumentų privalomumui nustatyti skirti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – VTPSI) įrankiai:

- [statant naujus statinius](#) (pvz., vėjo ar saulės elektrines);
- [remontuojant kapitališkai statinius](#) (pvz., vėjo ar saulės elektrines);
- [rekonstruojant statinius](#) (pvz., vėjo ar saulės elektrines).

Mažesnių kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinių, kurių aukštis ne didesnis kaip 25 m, mažesnės galios (iki 100 kW) saulės elektrinių statybą leidžiančių dokumentų privalomumas:

- mažos galios (iki 100 kW) saulės elektrinės priskiriamos⁸ I grupės nesudėtingiems statiniams – statybą leidžiantis dokumentas nereikalingas;
- vėjo elektrinėms, kurių galingumas ≤ 10 kW, priskiriamoms I grupės nesudėtingiesiems statiniams – statybą leidžiantis dokumentas nereikalingas;
- vėjo elektrinėms, kurių galingumas > 10 kW ir ≤ 30 kW, priskiriamoms II grupės nesudėtingiesiems statiniams – statybą leidžiantis dokumentas privalomas, jeigu šis statinys statomas bent vienoje iš šių teritorijų⁹:
 - mieste;
 - konservacinės apsaugos ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje;
 - gamtos paveldo objekto, valstybinio parko, valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zonoje, kai Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje statoma ne sodyboje (sodyba suprantama taip, kaip ji apibrėžiama Saugomų teritorijų įstatyme);
 - Pasaulio paveldo sąraše įrašytų kultūros ir gamtos paveldo objektų ar vietovių teritorijoje;
 - kultūros paveldo objekto teritorijoje ar kultūros paveldo vietovėje.

Statybos įstatymo nustatyta tvarka gauti statybą leidžiantį dokumentą privalo statytojas (užsakovas)¹⁰. Dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo, statybos galimybių konkrečioje teritorijoje, asmenys turėtų kreiptis į savivaldybių administracijas tiesiogiai arba nuotoliniu būdu per IS „Infostatyba“, pateikdami prašymą ir su juo susijusius kitus STR 1.05.01:2017 nustatytus dokumentus.

⁸ Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 5 priedas.

⁹ Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnis.

¹⁰ Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 4 punktas.

[Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas](#) draudžia įrengti saulės šviesos energijos elektrines ant pastatų, kurie yra kultūros paveldo objektai, stogų ir (ar) fasadų gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, valstybiniuose parkuose, biosferos rezervatuose. Sprendžiant klausimus, susijusius su saulės šviesos energijos elektrinių ir (ar) kitos inžinerinės įrangos montavimu kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose arba statiniuose bei žemės sklypuose, esančiuose kultūros paveldo objektų teritorijose ar jų apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose, siekiant geresnio statinių energetinio naudingumo ir kartu užtikrinant kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo statinių bei kultūros paveldo vietovių autentiškumo ir vertingųjų savybių išsaugojimą, siūloma vadovautis Metodinėmis rekomendacijomis dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose¹¹.

Savivaldybių išduodami statybą leidžiantys dokumentai

Savivaldybės statybą leidžiančius dokumentus išduoda įstatymų nustatyta tvarka.

Informaciją apie savivaldybių išduodamus statybos leidimus – statyti naujus statinius, rekonstruoti statinius, atnaujinti (modernizuoti) pastatus ir perregistruotus statybos leidimus – galima rasti IS „Infostatyba“, kuri pasiekama per [Teritorijų planavimo ir statybų vartus](#) (interneto svetainės adresas www.planuojustatau.lt) skiltyje „[Statau](#)“.

Statinių statybos (kapitalinio remonto, paprastojo remonto, naujo nesudėtingo statinio statybos, statinių griovimo, paskirties keitimo) projektams pritariama raštu. Taip pat perregistruojami statybos leidimai kito statytojo vardu.

ELEKTRINĖS PRIJUNGIMAS PRIE ELEKTROS PERDAVIMO ARBA SKIRSTYMO TINKLO

Renkantis vietą elektrinei statyti, būtina įvertinti technines galimybes prijungti ją prie elektros perdavimo arba skirstymo tinklo. Preliminariam investicijų, reikalingų elektrinės prijungimui, dydžiui įvertinti reikėtų kreiptis į tinklų operatorius AB „Energinės skirstymo operatorius“ (AB ESO) arba į LITGRID AB dėl išankstinių prijungimo sąlygų (toliau – IPS) (kai jos reikalingos vadovaujantis teisės aktais). Paprastai prie elektros skirstomojo tinklo (AB ESO) prijungiamos elektrinės iki 15 MW leistinos generuoti galios, o prie elektros perdavimo tinklo (LITGRID AB) – gali būti prijungiamos 15 MW ir didesnės galios elektrinės. Pavyzdinės AB ESO IPS yra skelbiamos jos interneto svetainėje www.eso.lt (skiltyje Verslui > Atsinaujinanti energetika > Gamintojai > Prijungimo etapai > [Techniniai gamintojų prisijungimo reikalavimai, tvarkos ir dokumentų šablonai](#)“), LITGRID AB IPS – jos interneto svetainėje <https://www.litgrid.eu>.

leškant vietos elektrinės statybai, svarbu yra laisvų elektros tinklų pralaidumų ir laisvos galios transformatorių pastotėje buvimas. AB ESO [Transformatorių pastotčių laisvų galių žemėlapyje](#) galima patikrinti kokia pastotė yra arčiausiai numatomos elektrinės statybos vietos, ir ar joje yra laisvų galių. LITGRID AB AIE išteklių elektrinių ir energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie 330-110 kV perdavimo tinklo laisvas prijungimo galias galima patikrinti [Perdavimo tinklo generacijos pralaidumų žemėlapyje](#) (litgrid.eu > AEI centras > Perdavimo tinklo generacijos pralaidumų žemėlapis).

¹¹ [Metodinės rekomendacijos dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose, patvirtintos Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 29 d. Įsakymu Nr. J-207 „Dėl Metodinių rekomendacijų dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose patvirtinimo“.](#)

Elektrinių prijungimo prie elektros tinklų tvarką ir visas kitas sąlygas nustato pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašai ([Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos aprašas](#) (AB ESO) ir [Pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos aprašas](#) (LITGRID AB)).

Jei elektrinės statybai jau yra numatyta vieta, skirtas sklypas, dėl laisvų galių ar linijų pralaidumų rekomenduojama kreiptis pirmiausia į elektros skirstomojo tinklo operatorių AB ESO. Jei iš jo bus gautas atsisakymas prijungti elektrinę, tada reikia kreiptis į elektros perdavimo tinklo operatorių LITGRID AB.

Pagrindiniai elektrinės statybos ir prijungimo prie elektros tinklo etapai:

1. Inicijavimas ir planavimas: vietos parinkimas, galios poreikio nustatymas – atsakingas Vystytojas;
2. Tinklo pralaidumų rezervavimas: tinklų operatorius įvertina tinklo galimybes, išduoda IPS (kai jos reikalingos vadovaujantis teisės aktais), rezervuoja tinklo pralaidumus, pasirašo ketinimų protokolą, (kai jis sudaromas vadovaujantis teisės aktais), pateikia prievolių vykdymo užtikrinimą – atsakingi Vystytojas ir tinklų operatorius;
3. Leidimai: gaunami leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (elektrinės prijungimo prie elektros tinklų atveju) (kai jis reikalingas vadovaujantis teisės aktais), plėtoti energijos kaupimo pajėgumus (kaupimo įrenginio prijungimo prie elektros tinklų atveju) arba leidimo modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį (iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar įrenginio modernizavimo atveju) – atsakingas Vystytojas, Taryba;
4. Prijungimo sąlygų gavimas: kreipiamasi į tinklų operatorių;
5. Projektavimas: rengiama projektinė dokumentacija, derinami projektiniai pasiūlymai, gaunami statybos leidimai – atsakingi Vystytojas, VTPSI, savivaldybės, tinklų operatorius;
6. Techninio darbo projekto rengimas ir derinimas – atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius;
7. Prijungimo paslaugos sutarties pasirašymas – atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius;
8. Statyba ir įrengimas: elektrinės ir tinklų infrastruktūros įrengimas pagal gautas prijungimo sąlygas – atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius;
9. Prijungimas prie tinklo: atliktų darbų aktas, Tarybos elektros įrenginių techninės būklės patikrinimo pažymų gavimas ir pateikimas tinklų operatoriumi, sutartys dėl elektros tiekimo / supirkimo – atsakingi tinklų operatorius, Vystytojas;
10. Bandymai ir patikra: įrenginių bandymai, apskaitos sistemų diegimas, atitikties patvirtinimas – atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius;
11. Statybos užbaigimas: Statybos įstatymo nustatyta tvarka parengto statybos užbaigimo akto arba deklaracijos apie statybos užbaigimą pateikimas Tarybai, nuosavybės teisių ar kitų teisėto valdymo pagrindų įregistravimas Nekilnojamojo turto registre teisės aktų nustatyta tvarka – atsakingas Vystytojas;
12. Leidimas gaminti elektros energiją (kai jis reikalingas vadovaujantis teisės aktais): dėl leidimo gaminti elektros energiją gavimo Vystytojas kreipiasi į Tarybą;
13. Eksploatacija ir priežiūra: nuolatinė veikla, monitoringas, informavimas apie pakeitimus – atsakingas Vystytojas.

Išankstinių prijungimo sąlygų gavimas ir tinklo pralaidumų rezervavimas

Dėl IPS kreipiamasi į tinklų operatorius AB ESO arba LITGRID AB. IPS nurodomi privalomieji elektros tinklų tiesimo, pertvarkymo ir (ar) plėtros reikalavimai, prijungiant elektrinę prie tinklo. IPS

išduodamos per 30 kalendorinių dienų nuo visų reikalingų dokumentų pateikimo ir galioja 6 mėnesius nuo jų išdavimo dienos.

Tinklų naudotojas, ketinantis statyti elektrinę ir pageidaujantis gauti IPS, turi kreiptis į operatorių (elektros skirstomojo tinklo operatorių arba elektros perdavimo tinklo operatorių) pateikdamas nustatytos formos prašymą išduoti išankstines prijungimo sąlygas arba užpildydamas prašymą operatoriaus interneto svetainėje, pridėdamas prašymo formoje nurodytus dokumentus bei sumokėjęs Tarybos nustatytą mokestį už IPS išdavimą, kai šis mokestis nustatomas. Už AB ESO tipinių IPS parengimą mokestis nėra imamas.

Daugiau informacijos apie IPS išdavimą: [AB ESO IPS](#) ir [LITGRID AB IPS](#).

Tinklo pralaidumų rezervavimas

Dėl skirstomojo tinklo pralaidumo rezervavimo kreipiamasi į AB ESO. Operatorius rezervuoja jų valdomų elektros tinklų pralaidumus, kiek to reikia AIE naudojančioms elektrinėms prijungti ir jose pagamintai elektros energijai persiųsti nuo ketinimų protokolo pasirašymo momento, o tuo atveju, kai ketinimų protokolą nesudaromas, nuo prijungimo sąlygų išdavimo dienos (išskyrus teisės aktuose numatytas išimtis). Elektros energetikos įstatyme nurodyti pralaidumų prioritetai¹² rezervuojami Vyriausybės sprendimu nustatytoms prioritetų grupėms vadovaujantis kreipimosi dėl pralaidumų rezervavimo pirmumo principu ir atsižvelgiant į Vyriausybės nustatytas pralaidumų paskirstymo proporcijas¹³. Daugiau informacijos apie tinklo pralaidumų rezervavimą AB ESO tinkle – [Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos apraše](#).

Dėl perdavimo tinklo pralaidumų rezervavimo kreipiamasi į LITGRID AB. Elektros perdavimo tinklo pralaidumams rezervuoti šis operatorius kas 3 mėnesius atlieka gautų prašymų elektros perdavimo tinklo pralaidumų rezervacijai gauti vertinimą bei sudaro Sąrašą tinklų naudotojų, kuriems perdavimo tinklo pralaidumai yra suteikiami. Elektros tinklo galia laikinai rezervuojama nuo Sąrašo paskelbimo dienos į Sąrašą įtrauktiems tinklų naudotojams. Elektros tinklo galia rezervuojama nuo ketinimų protokolo sudarymo dienos. Daugiau informacijos apie perdavimo tinklo pralaidumų rezervavimą (LITGRID AB tinkle) – [Pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos apraše](#).

Prijungimo sąlygų gavimas

Gavęs Tarybos leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (apie tai plačiau pateikta tolimesnėse dalyse), vystytojas kreipiasi į operatorių (AB ESO arba LITGRID AB) dėl prijungimo sąlygų išdavimo, pateikiant nustatytos formos prašymą išduoti prijungimo sąlygas arba užpildant prašymą operatoriaus interneto svetainėje: [Prijungimo sąlygos AB ESO](#), [Prijungimo sąlygos LITGRID AB](#). Pateikęs nustatytos formos paraišką ir sumokėjęs Tarybos nustatytą mokestį už prijungimo sąlygų parengimą, operatorius parengia prijungimo prie elektros tinklų paslaugai teikti dokumentus. Skirstomųjų tinklų operatorius (priklausomai nuo [Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos apraše](#)¹⁴ numatytų atvejų), elektros įrenginių prijungimo sąlygas vartotojui išduoda:

¹² [Elektros energetikos įstatymo](#) 31 straipsnio 2¹ dalis ir 39 straipsnio 2¹ dalis.

¹³ [Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. vasario 1 d. nutarimas Nr. 65 „Dėl elektros tinklų pralaidumų paskirstymo proporcijų ir pralaidumų dalies atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms sausumos teritorijoje iki 2030 metų nustatymo“](#).

¹⁴ [Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1-127 „Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

- gaminantiems vartotojams, asmenims, siekiantiems jais tapti, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos gamybos įrenginius, kurių didžiausias pajėgumas (P_{max}) yra ne didesnis kaip 100 kW, ir kitiems asmenims, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia didesnė už nulį, išskyrus parkus, išduodamos ne vėliau kaip:

- jei tinklų dalies projektas nėra rengiamas – **per 5 darbo dienas** nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos;
- jei elektros tinklų dalies projektas turi būti rengiamas – **per 10 darbo dienų** nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos;
- jei dėl objektyvių priežasčių per aukščiau nurodytus terminus negali parengti prijungimo sąlygų – ne vėliau kaip **per 20 darbo dienų** nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos;

šiais atvejais asmenys privalo pasirašyti prijungimo paslaugos sutartį ir sumokėti prijungimo įmoką (šiuo laikotarpiu galioja prijungimo sąlygos):

- ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo sutarties pateikimo, kai elektros tinklų dalies projektas nereikalingas;
- ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo sutarties pateikimo, kai elektros tinklų dalies projektas reikalingas;

- asmenims, su kuriais sudaromas ketinimų protokolai, prijungimo sąlygos, vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 9 dalies 4 punktu – **per 1 mėnesį** nuo prašymo pateikimo dienos; kai veiklai reikalingas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, prijungimo sąlygos galioja leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus laikotarpį;

- gaminantiems vartotojams, asmenims, siekiantiems jais tapti, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos gamybos įrenginius, kurių didžiausias pajėgumas (P_{max}) didesnis kaip 100 kW – **per 30 kalendorinių dienų** nuo paraiškos tinkamo pateikimo; prijungimo sąlygos šiuo atveju galioja vienus metus (per šį terminą turi būti sudaryta prijungimo paslaugos sutartis).

Perdavimo sistemos operatorius elektros įrenginių prijungimo sąlygas išduoda **per vieną mėnesį** nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos. Skirstomųjų tinklų operatoriaus (AB ESO) išduotos prijungimo sąlygos galioja vienerius metus, o perdavimo sistemos operatoriaus (LITGRID AB) išduotos prijungimo sąlygos galioja penkerius metus nuo jų išdavimo dienos, o gavus statybą leidžiantį dokumentą – iki statybos užbaigimo akto gavimo dienos.

Elektrinės ir jos prijungimo techninio darbo projekto rengimas

Vystytojas pagal prijungimo sąlygas parengia prijungimo prie Elektros tinklų dalies techninį darbo projektą, kurį suderina su operatoriumi, ir gamintojo elektrinės dalies techninį darbo projektą. Elektrinės prijungimo prie Elektros tinklų techninio darbo projekto rengimą vykdo statytojas (užsakovas) arba jo nusamdyti specialistai.

Prijungimo paslaugos sutarties sudarymas

Dėl prijungimo paslaugos sutarties sudarymo kreipiamasi į AB ESO arba LITGRID AB. Elektros įrenginių prijungimo prie operatorių elektros tinklų paslaugos tvarka ir terminai nustatyti [Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos apraše](#). Elektros energiją gaminančių vartotojų, asmenų, siekiančių tapti elektros energiją gaminančiais vartotojais ir gamintojų, kurių elektros įrenginių elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas ne didesnis kaip 100 kW, elektros įrenginių prijungimui prie operatoriaus elektros tinklų taikoma supaprastinta tvarka ir sąlygos.

Tipinių prijungimo paslaugos sutarčių sąlygos yra viešai skelbiamos operatorių interneto svetainėse: [AB ESO sutartys](#), [LITGRID AB prijungimo sutartis](#).

LEIDIM AIS REGULIUOJAMOS VEIKLOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORI UJE IR LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

Lietuvos Respublikoje esami elektros energijos gamybos iš AIE pajėgumai gali būti plėtojami ar nauji elektros energijos gamybos iš AIE pajėgumai naujoje vietoje įrengiami [Elektros energetikos įstatymo](#) nustatyta tvarka gavus leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus atvejus, numatytus Elektros energetikos įstatyme, kai toks leidimas nereikalingas.

Leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimus gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių, leidimus tiesti tiesioginę elektros liniją, leidimus modernizuoti elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduoda [Taryba](#). Šių leidimų išdavimo tvarką ir sąlygas, jų galiojimo terminus ir galiojimo terminų pratęsimo tvarką bei sąlygas nustato Elektros energetikos įstatymas.

Leidimais reguliuojama veikla elektros energetikos sektoriuje, leidimais reguliuojamos veiklos sąlygos ir bendrieji principai

Privalomi Tarybos¹⁵ išduodami leidimai šioms veikloms:

- gaminti elektros energiją (leidimo galiojimas neterminuotas)¹⁶;
- generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių (galiojimas neterminuotas).
- plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (galioja 48 mėn.; saulės šviesos energijos iki 6 MW galios elektrinėms – 24 mėn.)¹⁷;
- plėtoti energijos kaupimo pajėgumus (galioja 48 mėn., energijos kaupimo įrenginiams iki 6 MW galios – 36 mėn.);
- tiesti tiesioginę elektros liniją (galioja 36 mėn.);
- modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį (leidimas galioja 36 mėn.).

Minėti leidimai išduodami fiziniams asmenims, turintiems teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje (toliau – asmenys), o leidimai gaminti elektros energiją elektrinėse, įrengtose Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje, išduodami asmenims, turintiems Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 ir (ar) 22¹ straipsniuose nustatyta tvarka išduotą ir galiojantį leidimą naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai.

• **Leidimai gaminti elektros energiją ir leidimai generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių** išduodami [Elektros energetikos įstatymo](#) nustatyta tvarka ir sąlygomis asmenims:

1) kurių pastatytas naujas ar rekonstruotas elektros energetikos objektas yra užbaigtas Statybos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis;

2) kurių elektros energijos gamybos ar energijos kaupimo įrenginiai yra išbandyti ir tinkami eksploatuoti, įskaitant ir tuos atvejus, kai nustatoma, kad elektros energijos gamybos ar energijos kaupimo įrenginiai neatitinka techninių reikalavimų, nustatytų bendruosiuose techniniuose

¹⁵Tarybos interneto svetainės skirsnis „[Viešosios ir administracinės paslaugos](#)“, kur skelbiama informacija apie Tarybos teikiamas viešąsias ir administracines paslaugas (įskaitant leidimų išdavimą).

¹⁶[Nuoroda į e. paslaugą.](#)

¹⁷[Nuoroda į e. paslaugą.](#)

reikalavimuose, patvirtintuose Tarybos nutarimu, ir tinklų operatoriaus Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos apraše, tačiau neturi įtakos elektros energetikos sistemos darbo saugumui, stabilumui ir patikimumui, ir asmuo tinklų operatoriams patvirtina, kad elektros energijos gamybos ar energijos kaupimo įrenginiai šiuos reikalavimus atitiks per 12 mėnesių nuo leidimo gaminti elektros energiją ar leidimo generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių išdavimo dienos, arba, kai statoma hibridinė elektrinė, kol bus pastatyti ar (įrengti) visi hibridinę elektrinę sudarantys įrenginiai. Tokiu atveju tinklų operatorius informuoja asmenį ir Tarybą, kad šie neatitikimai neturi įtakos elektros energetikos sistemos darbo saugumui, stabilumui ir patikimumui. Gamintojo ar energijos kaupimo įrenginių savininko ir tinklų operatoriaus sutarimu 12 mėnesių terminas gali būti pratęstas vieną kartą papildomam 6 mėnesių laikotarpiui. Jeigu per šiame punkte nustatytą laikotarpį, įskaitant galimą jo pratęsimą, elektros energijos gamybos ar energijos kaupimo įrenginiai neatitinka visų nustatytų reikalavimų ir nepateikiama visa apimtimi atlikta ir tinklų operatoriaus patvirtinta elektrinės ir (ar) kaupimo įrenginių bandymų programa, techninės būklės patikrinimo pažyma Tarybos sprendimu panaikinama;

3) kurie yra pajėgūs kaupti ar palaikyti rezervinio kuro atsargas (kai taikoma);

4) kurių pastatytas energetikos objektas, kuriame kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos, Vyriausybės pripažintas valstybinės reikšmės objektu;

5) pateikusiems rašytinį įsipareigojimą nugriauti ar išmontuoti elektrinę (įskaitant nugriauti ar išmontuoti elektrinės prijungimo elektros tinklus), kai įsigalioja Tarybos sprendimas panaikinti leidimo gaminti elektros energiją galiojimą. Elektrinė gali būti nenugriauta ar neišmontuota, jeigu ją numatoma naudoti kitiems tikslams, atitinkantiems teisės aktų reikalavimus;

6) pateikusiems rašytinį įsipareigojimą nugriauti ar išmontuoti elektrinę, įrengtą Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje, kai leidimas gaminti elektros energiją šioje elektrinėje netenka galios;

7) atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai;

8) kurie turi leidimą modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį;

9) jeigu juridiniam asmeniui nėra pradėta bankroto, restruktūrizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra, o fiziniui asmeniui nėra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra;

10) kurie neturi skolų, kurių bendra suma viršija 10 tūkst. eurų, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, administruojamam viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus. Jeigu skolų mokėjimas yra atidėtas arba dėl jų vyksta ginčas juos nagrinėjančioje institucijoje, laikoma, kad asmuo neturi tokių skolų.

Leidimas gaminti elektros energiją nereikalingas:

1) gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems jais tapti;

2) asmenims, numatantiems gaminti elektros energiją ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios elektros energijos gamybos įrenginiuose, kurių leistina generuoti galia lygi nuliui;

3) asmenims, numatantiems gaminti elektros energiją ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiuose, kurių leistina generuoti galia didesnė už nulį, išskyrus jei siekiama vykdyti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ str. 8 d. nurodytą veiklą (įrengti ir eksploatuoti elektrines gaminantiems vartotojams).

● **Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus išduodamas asmenims:**

1) kai tinklų operatorius patvirtina gamintojo elektros įrenginių prijungimo prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų galimybę arba pareiškėjas pateikia dokumentus, pagrindžiančius planuojamą prisijungimą prie veikiančios tiesioginės linijos, arba kartu pateikia prašymą leidimui tiesti tiesioginę liniją gauti;

2) teisėtai pagrindais valdantiems žemės sklypą ar jo dalį, kuriame numatoma verstis leidimu reguliuojama veikla, arba teisėtai pagrindais valdantiems statinį ar jo dalį, kai elektros energijos gamybos įrenginius planuojama įrengti ant statinio ar jo konstrukcijos dalies;

3) atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai.

Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus išduodamas, jeigu Taryba, atsižvelgiant į konkrečiu atveju taikomas energetikos, statybos, aplinkos apsaugos, teritorijų planavimo, sveikatos apsaugos ir krašto apsaugos sričių teisės aktų reikalavimus, įvertinus asmens pateiktus dokumentus nustato, kad asmuo taip pat atitinka Elektros energetikos įstatymo reikalavimus ir jo planuojama vykdyti veikla atitinka visas šias sąlygas:

1) elektros energijos įrenginiai ir su jais susijusi įranga yra saugūs ir patikimi, taip pat neturės neigiamos įtakos elektros tinklams, prie kurių šie įrenginiai prijungti, ar nesudarys prielaidų tokiai neigiamai įtakai atsirasti ir elektros energijos įrenginių valdymo sistemos atitiks Elektros energetikos įstatymo 73³ straipsnyje nurodytus reikalavimus;

2) neturės neigiamo poveikio žmonių sveikatai, jų turtui ir gyvenamajai aplinkai ar nesudarys prielaidų tokiam neigiamam poveikiui atsirasti;

3) atitiks aplinkos apsaugos reikalavimus;

4) atitiks žemės naudojimo ir statybos vietos parinkimo reikalavimus;

5) atitiks asmens technologinį, finansinį ir vadybinį pajėgumą;

6) planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas, kuriame kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos, Vyriausybės pripažintas valstybinės reikšmės objektu;

7) gautas Lietuvos kariuomenės patvirtinimas dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo;

8) juridiniam asmeniui nėra pradėta bankroto, restruktūrizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra, o fiziniam asmeniui nėra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra;

9) neturi skolų, kurių bendra suma viršija 10 tūkst. eurų, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, administruojamam viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus. Jeigu skolų mokėjimas yra atidėtas arba dėl jų vyksta ginčas juos nagrinėjančioje institucijoje, laikoma, kad asmuo neturi tokių skolų.

Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas:

1) gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems jais tapti;

2) asmenims, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia lygi nuliui;

3) asmenims, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia didesnė už nulį, išskyrus jei siekiama vykdyti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ str. 8 d. nurodytą veiklą (įrengti ir eksploatuoti elektrines gaminantiems vartotojams);

4) jeigu asmeniui yra išduotas leidimas plėtrai ir eksploatacijai Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 ar 22¹ straipsnyje nustatyta tvarka.

Asmuo, numatantis statyti ar įrengti ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios elektros energijos gamybos įrenginius, kurių leistina generuoti galia lygi nuliui, taip pat asmuo, numatantis statyti ar įrengti ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių leistina generuoti galia didesnė už nulį, privalo kreiptis į tinklų operatorių dėl prijungimo sąlygų išdavimo.

• **Leidimas tiesti tiesioginę elektros liniją** išduodamas asmenims, atitinkantiems šiuos reikalavimus:

1) tai fiziniai asmenys, turintys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniai, įsteigti Lietuvos Respublikoje;

2) Elektros energetikos įstatymo 70 straipsnyje „Elektros energijos persiuntimas tiesiogine linija“ nustatytus reikalavimus (netaikoma gaminantiems vartotojams).

• **Leidimas modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį** išduodamas, kai asmuo, turintis leidimą gaminti elektros energiją, numato modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį ir kuris atitinka šiuos nustatytus reikalavimus:

1) elektros energijos įrenginiai ir su jais susijusi įranga yra saugūs ir patikimi, taip pat neturės neigiamos įtakos elektros tinklams, prie kurių šie įrenginiai prijungti, ar nesudarys prielaidų tokiai neigiamai įtakai atsirasti ir elektros energijos įrenginių valdymo sistemos atitiks Elektros energetikos įstatymo 73³ straipsnyje nurodytus reikalavimus;

2) neturės neigiamo poveikio žmonių sveikatai, jų turtui ir gyvenamajai aplinkai ar nesudarys prielaidų tokiam neigiamam poveikiui atsirasti;

3) atitiks aplinkos apsaugos reikalavimus;

4) atitiks asmens technologinį, finansinį ir vadybinį pajėgumą;

5) planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas, kuriame kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės pripažintas valstybinės reikšmės objektu;

6) gautas Lietuvos kariuomenės patvirtinimas dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo.

Leidimas modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį nereikalingas, kai didinamas elektrinės, kurios įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia lygi nuliui, naudingumas, taip pat jeigu iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį valdo gaminantis vartotojas ir iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW.

Asmuo gali **statyti ar įrengti hibridinę elektrinę**¹⁸ ir gaminti elektros energiją tik gavęs leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, išskyrus minėtas išimtis, kai tokie leidimai nėra reikalingi. Šie leidimai išduodami, jeigu asmuo atitinka anksčiau minėtus asmenims nustatytus reikalavimus ir sąlygas, taip pat Elektros energetikos įstatyme nustatytus reikalavimus ir sąlygas dėl leidimo plėtoti energijos kaupimo pajėgumus ir leidimo generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių, kai asmuo stato ar įrengia hibridinę elektrinę, įskaitant energijos kaupimo įrenginius.

¹⁸**Hibridinė elektrinė** – tame pačiame elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taške į sistemą sujungtos kelios skirtingas AIE rūšis naudojančios elektrinės arba šios elektrinės ar elektrinė ir energijos kaupimo įrenginys ar įrenginiai (Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo sąvoka).

Esami energijos kaupimo įrenginio pajėgumai gali būti plėtojami ar nauji energijos kaupimo įrenginiai naujoje vietoje įrengiami gavus leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, išskyrus atvejus, kai toks leidimas nereikalingas.

Leidimai plėtoti energijos kaupimo pajėgumus ir generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių nereikalingi, jeigu asmuo numato statyti ar įrengti ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios energijos kaupimo įrenginį tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, nepatiekiant elektros energijos į elektros tinklus, tai yra kai leistina generuoti galia lygi nuliui, taip pat jeigu asmuo generuoja iš energijos kaupimo įrenginio elektros energiją, pagamintą ne didesnės kaip 100 kW elektros energijos įrengtosios galios iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiuose, kai energijos kaupimo įrenginio įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW.

- **Leidimai naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai (toliau – leidimas plėtrai ir eksploatacijai) išduodami Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis** fiziniams asmenims arba Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje, kurie Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio 19 dalyje nustatyta tvarka pripažinti konkurso laimėtojais (nekelia rizikos ar grėsmės nacionalinio saugumo interesams) ir kurie pateikia įsipareigojimą visą leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimo laikotarpį atitikti europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, vadovaudamiesi 22 straipsnio 11 dalies 1 punktu ir 13 dalyje nustatytais principais. Kai konkurso laimėtojas, siekdamas gauti leidimą plėtrai ir eksploatacijai, įsteigia juridinį asmenį ar kitos organizacijos padalinį Lietuvos Respublikoje, leidimas plėtrai ir eksploatacijai išduodamas konkurso laimėtojo Lietuvos Respublikoje įsteigtam juridiniam asmeniui, kitų valstybių narių juridinio asmens ar kitos organizacijos padaliniui. Šiuo atveju konkurso laimėtojas turi laiduoti Tarybai jos nustatyta tvarka¹⁹, kad jo įsteigtas juridinis asmuo ar kitos organizacijos padalinys vykdys 22 straipsnio 11 dalyje nurodytas prievolės ir tinkamai įgyvendins Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytus reikalavimus, taikomus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai jūrinėje teritorijoje. Konkurso laimėtojas, pateikęs laidavimą, tampa solidariai atsakingas už 22 straipsnio 11 dalyje nurodytas prievolės ir tinkamą kitų Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytų reikalavimų, susijusių su atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtra ir eksploatacija jūrinėje teritorijoje, kurie taikomi konkurso laimėtojo įsteigtam juridiniam asmeniui ar kitos organizacijos padaliniui, įgyvendinimą.

Bendrieji veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo ir keitimo principai

Asmuo, siekiantis gauti veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimą, [Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse](#)²⁰ (toliau – Taisyklės) (III SKYRIUS „Deklaracijos ir prašymo išduoti leidimą pateikimas“) nustatyta tvarka pateikia leidimus išduodančiai institucijai (Tarybai) prašymą ir nustatytus dokumentus ir (ar) informaciją.

Leidimai išduodami, tikslinami ir keičiami arba rašytinis motyvuotas atsisakymas išduoti, patikslinti ar pakeisti leidimą pateikiamas pareiškėjui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, leidimas gaminti elektros energiją, atlikus iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar

¹⁹ [Jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkursų organizavimo ir leidimų naudoti jūrinės teritorijos dalis atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai išdavimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Tarybos 2023 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. O3E-332 „Dėl Jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkursų organizavimo ir leidimų naudoti jūrinės teritorijos dalis atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁰ [Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės](#), patvirtintos Tarybos 2025 m. rugpjūčio 5 d. nutarimu Nr. O3E-1156 „Dėl Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklių patvirtinimo“.

elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimą, ir leidimas modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduodami per 20 kalendorinių dienų nuo Taisyklėse nustatyta tvarka pateikto prašymo bei visų reikalingų ir tinkamai įformintų dokumentų registravimo Taryboje dienos. Jeigu į tinkamai pateiktą prašymą per aukščiau nurodytus terminus neatsakoma, laikoma, kad yra priimtas teigiamas sprendimas dėl leidimo išdavimo, patikslinimo ar pakeitimo.

Už leidimus turinčių asmenų veiklos sąlygų ir reikalavimų pažeidimus asmenys, turintys leidimus atitinkamai energetikos veiklai, įspėjami apie galimą leidimų galiojimo sustabdymą ar panaikinimą.

PRAŠYMO IŠDUOTI LEIDIMĄ PATEIKIMAS

Asmuo, siekiantis vykdyti veiklą kuriai privalomi leidimai elektros energetikos sektoriuje, pateikia Tarybai prašymą (prašymo forma nustatyta [Taisyklių](#) 1 priede).

Pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti AIE bendrijos statusą ir jau turintis leidimą gaminti elektros energiją ir (ar) leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, pateikia Tarybai Taisyklių 3 priede nustatytos formos deklaraciją.

• Su prašymu išduoti leidimą **plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar su prašymu išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus** pateikiami Taisyklių 20 punkte nurodyti dokumentai, kartu prašyme nurodoma:

- atsakingos institucijos galiojančios atrankos išvados, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, ar galiojančio sprendimo, kad veikla atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus ir nedarys reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, kai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka turi būti atliktos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, registravimo data ir numeris; kai planuojamai ūkinei veiklai netaikomi reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos priimto sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo registravimo data ir numeris, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas; kai planuojamai ūkinei veiklai neatliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Vyriausybės nutarimo, kuriuo planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas yra pripažintas atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektu, numeris ir priėmimo data (nurodoma tuo atveju, kai energetikos objekte kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos atliekos);

- pelno nesiekiančio juridinio asmens siekis įgyti AIE bendrijos statusą, jeigu prašymą teikia pelno nesiekiantis juridinis asmuo, norintis vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje kaip AIE bendrija;

- informacija apie gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems jais tapti, planuojamą perleisti elektrinės įrengtosios galios procentinę dalį, jeigu prašymą teikia asmuo, norintis vykdyti veiklą Atsinaujančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytomis sąlygomis (tai yra gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių jais tapti, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir AIE bendrijų. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius

ištekliaus naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga);

- siekis tame pačiame elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taške prijungti elektrines, arba hibridines elektrines, arba energijos kaupimo įrenginius pagal atskirus ketinimų protokolus arba atskirus leidimus.

Kartu su prašymu išduoti leidimą **plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar su prašymu išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus** asmuo privalo pateikti šiuos dokumentus:

- tinklų operatoriaus išduotų atitinkamai elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio išankstinių prijungimo prie elektros tinklų sąlygų kopiją ir elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolo (toliau – ketinimų protokolas), pasirašyto su tinklų operatoriumi, kopiją arba elektros energijos perdavimo ar skirstomųjų tinklų operatoriaus patvirtinimą apie galimybę prijungti elektros įrenginius prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų tais atvejais, kai asmuo dalyvavo skatinimų kvotų paskirstymo aukcione ir jo nelaimėjo, bet tinklų operatorius šiam asmeniui suteikė elektros tinklų pralaidumus, rezervuotus aukcionui, arba dokumentus, pagrindžiančius planuojamą prisijungimą prie veikiančios tiesioginės linijos, arba kartu pateikti prašymą išduoti leidimą tiesti tiesioginę liniją, arba elektros energijos perdavimo ar skirstomųjų tinklų operatoriaus patvirtinimą apie galimybę prijungti elektros įrenginius prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų, kai pagal Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalies 1 punktą ketinimų protokolas su tinklų operatoriumi nepasirašomas. Kai leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus išduodamas Taisyklių 32¹ punkte nurodytu atveju, minėti dokumentai pateikiami dėl kiekvienos elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio;

- dokumentą, patvirtinantį, kad pateiktas prievolių įvykdymo užtikrinimas, jeigu nustatyta, kad turi būti pasirašomas ketinimų protokolas;

- dokumentus, patvirtinančius žemės naudojimo ir planuojamo energetikos objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio) ir su juo susijusios įrangos statybos vietos parinkimo reikalavimus;

- dokumentus, pagrindžiančius technologinius, finansinius ir vadybinius pajėgumus vykdyti leidimu reguliuojamą veiklą;

- Lietuvos kariuomenės išvadą dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo;

- steigimo sutarties ir (arba) pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą reglamentuojančio teisės akto, atitinkančio Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus, ir veiklos dokumentų, parengtų pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką, kai prašymą pateikia pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti AIE bendrijos statusą, kopiją arba nurodyti, kad šiuos dokumentus pateiks kartu su prašymu išduoti leidimą gaminti elektros energiją;

- pelno nesiekiančio juridinio asmens, siekiančio įgyti AIE bendrijos statusą, dalyvių sąrašą, sudarytą vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalies 1 punktu, jeigu dalyviai nėra nurodyti steigimo dokumentuose;

- viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus patvirtinimą, kad asmuo neturi skolų, kurių bendra suma viršija 10 000 eurų, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, arba informaciją, kad šių skolų mokėjimas yra atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl jų vyksta ginčas ginčus nagrinėjančioje institucijoje.

Asmenims, teikiantiems prašymą išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, dviejų ar daugiau sudarytų ketinimų protokolų ir (arba) išduotų leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba leidimų plėtoti energijos kaupimo pajėgumus pagrindu gali būti išduodamas bendras leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, bendras leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, bendras leidimas

gaminti elektros energiją arba bendras leidimas generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

- prašymas teikiamas dėl tų pačių AIE rūši naudojančių elektrinių, hibridinių elektrinių arba energijos kaupimo įrenginių;
- ketinimų protokolai arba leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, arba leidimai plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, kurių pagrindu teikiamas prašymas gauti bendrą leidimą, sudaryti tarp tų pačių šalių;
- elektrinės, hibridinės elektrinės arba energijos kaupimo įrenginiai pagal atskirus ketinimų protokolus prijungiami tame pačiame elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taške ir juose planuojama vykdyti tą pačią energetikos veiklą.

Bendrame leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba bendrame leidime plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, nurodomas kiekvienos elektrinės, hibridinės elektrinės arba energijos kaupimo įrenginio leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba leidimo plėtoti energijos kaupimo pajėgumus galiojimo terminas, kuris nustatomas pagal ketinimų protokoluose nurodytą elektrinių, hibridinių elektrinių arba energijos kaupimo įrenginių leistiną generuoti galią.

Taryba, atsižvelgdama į konkrečiu atveju taikomus teisės aktų reikalavimus, įvertina pateiktus dokumentus ir nustato, ar asmuo ir jo planuojama vykdyti veikla atitinka Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme nustatytas sąlygas.

- Su prašymu išduoti leidimą **gaminti elektros energiją** ar su prašymu išduoti leidimą **generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių** pateikiami Taisyklių 22 punkte nurodyti dokumentai, kartu prašyme nurodant:

- dokumento, patvirtinančio, kad elektros energijos gamybos įrenginiai ar energijos kaupimo įrenginiai yra išbandyti ir tinkami eksploatuoti (*Energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimo pažyma* pagal Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 2 punkte nustatytą išimtį arba *rangovo deklaracija* tinklų operatoriui apie elektrinės, kaupimo įrenginio, hibridinės elektrinės įrengimą, kai elektrinės ar hibridinės elektrinės elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas arba kaupimo įrenginio keitiklio (inverterio) galia mažesni nei 250 kW arba *operatoriaus atitikties vertinimo ataskaitą*, kai elektrinės ar hibridinės elektrinės elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas arba kaupimo įrenginio keitiklio (inverterio) galia 250 kW ar didesni), išdavimo datą ir registracijos numerį;

- Vyriausybės nutarimo, kuriuo pastatytas ar modernizuotas energetikos objektas yra pripažintas atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektu, numerį ir priėmimo datą (kai kuru energijai gaminti bus naudojamos po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos);

- kad atsinaujinančius išteklius naudojančio objekto (elektrinės) statybai ir įrengimui naudota anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga, kai asmuo numato vykdyti veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytais sąlygomis (tai yra gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių jais tapti, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir AIE bendrijų. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga) ar yra gavęs leidimą naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) AIE naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka;

- leidimo modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį numerį ir išdavimo datą (kai iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminanti elektrinė, taip pat hibridinė elektrinė ar elektros energijos gamybos įrenginys yra modernizuoti);

• kad elektros energijos gamybos ar kaupimo įrenginiams taikoma Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 2 punkte nustatyta išimtis.

Kartu su prašymu išduoti leidimą **gaminti elektros energiją** ar išduoti leidimą **generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių** asmuo privalo pateikti šiuos dokumentus:

- Statybos įstatymo nustatyta tvarka parengtą statybos užbaigimo aktą arba deklaraciją apie statybos užbaigimą, kai užbaigiama naujo energetikos objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio) statyba arba esamo energetikos objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio) rekonstravimas, išskyrus atvejus, kai neprivaloma surašyti statybos užbaigimo akto ar deklaracijos apie statybos užbaigimą;

- kai teikiamas prašymas išduoti leidimą gaminti elektros energiją – dokumentus, pagrindžiančius atitiktį kuro kaupimo ar rezervinio kuro atsargų palaikymo ir naudojamo kuro kokybės reikalavimams;

- dokumentą, kuriuo leidimo gaminti elektros energiją turėtojas įsipareigoja nugriauti elektrinę ar išmontuoti elektros energijos gamybos įrenginius, jų prijungimui reikalingus elektros tinklus ir nugriovimą ar išmontavimą vykdyti pagal tinklų operatoriaus išduotas prijungimo sąlygas griovimo ar išmontavimo projektui rengti, jeigu įsigalioja Tarybos nutarimas panaikinti leidimo gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių galiojimą;

- dokumentą, kuriuo leidimo gaminti elektros energiją atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioje elektrinėje, įrengtoje Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), turėtojas įsipareigoja nugriauti ar išmontuoti elektrinę, įrengtą Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje, ir jos prijungimui reikalingus elektros tinklus ir kitą infrastruktūrą, jeigu įsigalioja Tarybos nutarimas panaikinti leidimo naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai galiojimą. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka arba leidimas gaminti elektros energiją netenka galios Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka, išskyrus Vyriausybės nustatytus atvejus, kai elektrinė, įrengta Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje, ir (ar) jos prijungimui reikalingi elektros tinklai ir kita infrastruktūra gali būti nenugriauti ar neišmontuoti;

- dokumentus, jeigu jie nebuvo pateikti kartu su prašymu išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir nebuvo įgytas AIE bendrijos statusas:

(a) steigimo sutarties ir (arba) pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą reglamentuojančio teisės akto, atitinkančio Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus, ir veiklos dokumentų, parengtų pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką, kai prašymą pateikia pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti AIE bendrijos statusą, kopijas arba nurodyti, kad šiuos dokumentus pateiks kartu su prašymu išduoti leidimą gaminti elektros energiją;

(b) pelno nesiekiančio juridinio asmens, siekiančio įgyti AIE bendrijos statusą, dalyvių sąrašą, sudarytą vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalies 1 punktu, jeigu dalyviai nėra nurodyti steigimo dokumentuose;

- kai prašymas išduoti leidimą gaminti elektros energiją teikiamas Taisyklių 8.1 papunktyje nurodytu atveju (*tai yra – asmuo pastatė ar įrengė naują atsinaujinančius išteklius naudojančią objektą (elektrinę arba hibridinę elektrinę), kurio statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga, pagal galiojančią leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir eksploatuoja elektros energijos gamybos įrenginius, kurie visi arba jų dalis nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomi elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančių vartotojų (toliau – gaminantis vartotojas) ir (ar) asmenų, siekiančių tapti gaminančiais vartotojais*):

(a) Taisyklių 4 priede nustatytos formos pažymą, patvirtinančią kad ne mažiau kaip 95 procentai elektrinės įrengtosios galios nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais perleista gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, o jeigu yra Tarybos prašymas, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus;

(b) rašytinį įsipareigojimą, kad ne mažiau kaip 20 procentų visos elektrinės įrengtosios galios per 6 mėnesius nuo leidimo gaminti elektros energiją gavimo dienos bus skirta energijos nepritekliui mažinti ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiems vartotojams, išlaikant ne mažiau kaip 20 procentų įrengtosios galios leidimo gaminti elektros energiją galiojimo metu (kai elektros energijos gamybos pajėgumus įrengia AIE bendrijos ar piliečių energetikos bendrijos, atitinkančios Elektros energetikos įstatymo 39 straipsnio 2¹ dalies 1 punkto nuostatas);

(c) dokumentus ir duomenis (įrangos įsigijimą pagrindžiantys dokumentai, kuriuose nurodoma įrenginių galia, IP klasės, CE ženklavimas, garantijos) įrodančius, kad atsinaujinančius išteklius naudojančio objekto (elektrinės) statybai ir įrengimui naudota anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga;

- kai teikiamas prašymas išduoti leidimą gaminti elektros energiją Taisyklių 8.2 papunktyje nurodytu atveju (*tai yra – nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo veikiantį atsinaujinančius išteklius naudojančią objektą (elektrinę arba hibridinę elektrinę) ir (ar) eksploatuoja tokio objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės) elektros energiją gaminančių vartotojų ir (ar) asmenų, siekiančių tapti elektros energiją gaminančiais vartotojais, elektros energijos gamybos įrenginius, kurie yra įgyti iš kito asmens, vykdančio veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytomis sąlygomis ir turinčio galiojantį leidimą gaminti elektros energiją, ir jo perduoti valdyti ir (ar) eksploatuoti*), Taisyklių 4 priede nustatytos formos pažymą, patvirtinančią, kad:

(a) ne mažiau kaip 95 procentai elektrinės įrengtosios galios, skirtos gaminantiems vartotojams, priskirta gaminantiems vartotojams ar asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, o jeigu Taryba prašo, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus;

(b) ne mažiau kaip 20 procentų visos elektrinės įrengtosios galios skirta energijos nepritekliui mažinti ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiems vartotojams, o jeigu Taryba prašo, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus;

- dokumentą, patvirtinantį asmens, atsakingo už statinio techninę priežiūrą, ir asmens, atsakingo už elektros įrenginių eksploatavimą, paskyrimą;

- dokumentą, patvirtinantį asmens, atsakingo už statinio techninę priežiūrą, ir asmens, atsakingo už elektros įrenginių eksploatavimą, paskyrimą;

- viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus patvirtinimą, kad asmuo neturi skolų, kurių bendra suma viršija 10 000 eurų, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, arba informaciją, kad šių skolų mokėjimas yra atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl jų vyksta ginčas ginčus nagrinėjančioje institucijoje;

- dokumentą, patvirtinantį, kad pateiktas Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 1¹ ir (arba) 48² straipsnio 11 dalyje nurodytas prievolių įvykdymo užtikrinimas, kai prašymą pateikusiam asmeniui taikoma Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 2 punkte nurodyta išimtis dėl kurios elektros energijos gamybos ir (ar) energijos kaupimo įrenginiai neatitinka techninių reikalavimų, tačiau neturi įtakos elektros energetikos sistemos darbo saugumui, stabilumui ir patikimumui ir yra gautas operatoriaus patvirtinimas, kad šie neatitikimai neturi įtakos elektros energetikos sistemos darbo saugumui, stabilumui ir patikimumui;

- tinklų operatoriaus išduotą atitikties vertinimo ataskaitą;

- laisvos formos deklaraciją, kurioje nurodoma paleidimo–derinimo darbų pažymos išdavimo numeris ir data, patvirtinančią, kad energetikos objektų (elektrinės arba hibridinės elektrinės) ar

kaupimo įrenginių techniniai sprendiniai nepasikeitė po paleidimo-derinimo darbų pažymos išdavimo, energetikos objektų ir (ar) kaupimo įrenginių įranga suderinta ir išbandyta bei atitinka teisės aktų reikalavimus ir gali būti saugiai, patikimai naudojama pagal paskirtį, yra paskirti kvalifikuoti asmenys atsakingi už energetikos objektų ir (ar) kaupimo įrenginių eksploatavimą. Kartu su prašymu išduoti leidimą gaminti elektros energiją ar išduoti leidimą generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių šios deklaracijos pateikti nereikia, kai asmuo nurodo, kad energetikos objektams (elektrinei arba hibridinei elektrinei) ar kaupimo įrenginiams taikoma Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 2 punkte nustatyta išimtis.

Pelno nesiekiantis juridinis asmuo gali siekti įgyti AIE bendrijos statusą įgijęs leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) leidimą gaminti elektros energiją Tarybai pateikęs Taisyklių 3 priede nustatytos formos deklaraciją. Deklaracijoje privalo nurodyti siekį įgyti AIE bendrijos statusą ir kartu su deklaracija pateikti:

1) dokumentą, patvirtinantį, kad pelno nesiekiančiam juridiniam asmeniui nėra iškelta bankroto byla arba kreditoriai nevykdo bankroto procedūrų ne teismo tvarka;

2) dokumentą, patvirtinantį, kad pelno nesiekiančiam juridiniam asmeniui nėra pradėta reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra;

3) steigimo sutarties ir (ar) pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą reglamentuojančio teisės akto, atitinkančio Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus, ir veiklos dokumentų, parengtų pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką, kopijas (-ą).

• Prie prašymo išduoti leidimą **tiesiai tiesioginę elektros liniją** asmuo privalo pateikti [Taisyklių 28 punktas]:

- rašytinį paaiškinimą dėl planuojamos elektros energijos tiesioginės linijos tiesimo;
- dokumentą (topografinę nuotrauką ar teritorijos žemėlapij), kuriame grafiškai pateikiama informacija dėl ketinamos tiesyti tiesioginės linijos, elektros energijos gamybos įrenginių ir numatomų prijungti asmens padalinio, patronuojamosios įmonės ir (ar) vartotojų elektros įrenginių geografinės padėties, taip pat šių energetikos objektų padėtis artimiausių elektros perdavimo ir skirstomųjų tinklų atžvilgiu bei nuosavybės ribos;

- sutartį su vartotoju, pageidaujančiu pirkti elektros energiją iš asmens, siekiančio gauti leidimą tiesyti tiesioginę liniją, ir gauti ją per planuojamą tiesioginę liniją po nustatytos trukmės statybos laikotarpio, nurodyto sutartyje, kai prie ketinamos tiesyti tiesioginės linijos bus prijungiami vartotojų elektros įrenginiai;

- dokumentus, patvirtinančius, kad tinklų operatoriai atsisakė leisti naudotis perdavimo ar skirstomaisiais tinklais arba kad Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka pradedama ginčo sprendimo procedūra pagal gamintojo ar vartotojo skundą dėl tinklų operatoriaus nustatytų prijungimo sąlygų ir (ar) dėl tinklų operatoriaus veiksmų ar neveikimo priimant sprendimą dėl prieigos prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų, arba kad tiesioginė linija jungs gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių vietą, neprijungtą prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų, ir vartojimo vietą, prijungtą prie skirstomųjų tinklų.

• Leidimas **modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį.**

Prašyme išduoti leidimą modernizuoti įrenginį turi būti nurodyta iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimo darbų pradžia ir ši informacija:

- atsakingos institucijos galiojančios atrankos išvados, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, ar galiojančio sprendimo, kad veikla atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos,

nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus ir nedarys reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, kai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka turi būti atliktos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, registravimo data ir numeris; kai planuojamai ūkinei veiklai netaikomi reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos priimto sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo registravimo data ir numeris, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas; kai planuojamai ūkinei veiklai neatliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Vyriausybės nutarimo, kuriuo planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas yra pripažintas atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektu, numeris ir priėmimo data (nurodoma tuo atveju, kai energetikos objekte kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos atliekos).

Prie prašymo išduoti šį leidimą asmuo privalo pateikti:

- tinklų operatoriaus išduotų išankstinių prijungimo prie energetikos tinklų sąlygų kopiją;
- rašytinį patvirtinimą, kad turimi technologiniai ir finansiniai pajėgumai leidžia įrengti elektros energijos gamybos įrenginius, juos prijungti prie elektros tinklų ar tiesioginės linijos, taip pat vykdyti planuojamą elektros energijos gamybos ūkinę komercinę veiklą;
- kai prašymą pateikęs asmuo yra juridinis asmuo, rašytinį patvirtinimą, kad yra paskirtas darbuotojas ar darbuotojai reguliuojamai veiklai vykdyti ir ataskaitoms rengti, vartotojams informuoti ir konsultuoti, skundams dėl vykdomos veiklos sąlygų nagrinėti, arba sutarčių su šias paslaugas teikiančiais ūkio subjektais kopijas;
- Lietuvos kariuomenės išvada dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo.

Asmuo, teikdamas prašymą leidimui gauti arba nustatytos formos deklaraciją, privalo Tarybai pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad buvo sumokėta valstybės rinkliava.

Leidimu reguliuojamos veiklos sąlygos

Leidimo turėtojas privalo laikytis Elektros energetikos įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą elektros energetikos sektoriuje, reikalavimų.

Pagaminta elektros energija Lietuvos Respublikoje prekiaujama prekybą elektros energija reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir būdais, išskyrus teisės aktų nustatytus atvejus, kai taikomas elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių supirkimas.

Asmuo, vykdamas veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytais sąlygomis (tai yra gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių jais tapti, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir AIE bendrijų. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga) ir turintis leidimą gaminti elektros energiją, eksploatuodamas atsinaujinančius išteklius naudojantį objektą (elektrinę):

- veikia vadovaudamasis elektros energiją gaminančių vartotojų interesais;

- užtikrina atsinaujinančius išteklius naudojančio objekto (elektrinės) veiklos tęstinumą ir teisės aktuose nurodytus reikalavimus atitinkančios elektros energijos gamybą elektros energiją gaminančių vartotojų reikmėms ir ūkio poreikiams tenkinti, nekeičiant leidimu reguliuojamos veiklos, elektrinės įrengtosios galios procentinės dalies ir proporcijų, skirtų gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais.

Leidimo turėtojas užtikrina leidime nurodytų duomenų teisingumą. Leidimo turėtojas negali pažeisti leidime nurodytos veiklos apimtys ir teritorijos.

Pagaminta elektros energija turi būti apskaitoma Lietuvos Respublikos matavimo priemonių registre įregistruotais elektros energijos apskaitos prietaisais.

Leidimų, nurodytų [Elektros energetikos įstatymo](#) 16 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose, turėtojai privalo, Tarybai pareikalavus, pateikti vykdomos veiklos ataskaitą, kurioje turi būti pateikta Tarybos pareikalavime nurodyta informacija.

Dokumentų ir kitos informacijos teikimas

Asmuo, norintis gauti leidimą, ar leidimo turėtojas dokumentus, kurių reikia leidimui išduoti, leidimui pakeisti ir (ar) leidime įrašytiems duomenims patikslinti, leidimo galiojimui sustabdyti, leidimo galiojimo sustabdymui panaikinti, leidimo galiojimui panaikinti, leidimo galiojimo terminui pratęsti, pateikia tiesiogiai Tarybai, per atstumą (siunčia paštu, per kurjerį, elektroniniu paštu, kitomis saugiomis elektroninių ryšių priemonėmis) arba per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą.

Pateikti asmens arba leidimo turėtojo dokumentus ir užpildyti prašymą gali asmens arba leidimo turėtojo atstovas, teisės aktų nustatyta tvarka turintis teisę jam atstovauti ir pateikęs įgaliojimą. Teikiant dokumentus ir informaciją elektroninių ryšių priemonėmis, pateikiami elektroniniai dokumentai arba dokumentų skaitmeninės kopijos. Prašymai turi būti pasirašomi prašymą teikiančio asmens kvalifikuotu elektroniniu parašu.

Asmenys ir leidimų turėtojai informaciją apie Tarybos priimtus nutarimus ir Tarybos prašymus dėl papildomos informacijos pateikimo turi teisę gauti tiesiogiai iš Tarybos, per atstumą, per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą ar kitais prašyme nurodytais būdais.

SVARBESNI TEISĖS AKTAI

[Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;](#)

[Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės;](#)

[Aplinkosauginiai reikalavimai planuojant, statant ir eksploatuojant saulės šviesos energijos elektrines;](#)

[Metodinės rekomendacijos dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose;](#)

[Informacijos apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, teikimo, vėjo elektrinių statybos vietų šiose teritorijose derinimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašas;](#)

[Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo \(įveisimo\) derinimo tvarkos aprašas;](#)

[Pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos aprašas;](#)

[Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos aprašas;](#)

[Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;](#)

[Statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“;](#)

[Statybos techninis reglamentas STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;](#)

[Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“;](#)

[Lietuvos higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“;](#)

[Lietuvos higienos norma HN 30:2018 „Infragarsas ir žemadažnis garsas: ribiniai dydžiai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“;](#)

[Lietuvos higienos norma HN 50:2016 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“.](#)
